

אפרים קציר התרע"ו-התשס"ט

EPHRAIM KATZIR
1916-2009

ניסן התשע"א - 4/2011 - 869

בכל מקום, בשביל כולם

פרופסור אפרים קציר (קצ'לסקי), הנשיא הרביעי של מדינת ישראל, נולד ב-י"ג באייר התרע"ו (16.5.1916) בקייב, אוקראינה.

בשנים 1920-1925 התגוררה משפחתו בעיר לוד' שבפולין, ובשנת 1925 עלתה ארצה. את חינוכו בארץ-ישראל החל בגימנסיה העברית "הרצליה", ולאחר מעבר המשפחה לירושלים המשיך בגימנסיה העברית בירושלים. ב-1932 הצטרף לארגון ההגנה.

ב-1933 החל בלימודי ביולוגיה באוניברסיטה העברית בהר הצופים, וב-1938 קיבל תואר "מוסמך למדעי הטבע" ועבר למסלול של לימודי כימיה. עבודת הדוקטורט שלו עסקה במדידה של תכונות החלבונים. ב-1941 קיבל תואר ד"ר לפילוסופיה.

במאי 1948 מונה למפקד חיל המדע (חמ"ד) של צה"ל. מ-1949 ועד 1973 כיהן כמנהל המחלקה לביופיזיקה במכון ויצמן, ועסק במגוון פעילויות ותפקידים נוספים. בשנים 1966-1968 כיהן כמדען הראשי הראשון של מערכת הביטחון. ב-1966 נבחר לאקדמיה האמריקנית למדעים, והיה הישראלי הראשון שזכה לכך.

במסגרת תפקידיו כמפקד חיל המדע וכמדען הראשי של מערכת הביטחון תרם רבות למערכת הביטחון ולתעשייה הביטחונית האזרחית.

ב-1965 נפטרה בתו נורית בתאונה. ב-1972 נרצח אחיו הבכור, פרופסור אהרון קציר, בפיגוע בשדה התעופה לוד (נתב"ג).

במאי 1973 הושבע כנשיא המדינה. בתפקיד זה כיהן עד מאי 1978 כולל בעת מלחמת יום הכיפורים. במשך כהונתו היה אחראי לכינון של שלוש ממשלות: האחרונה של גולדה מאיר, הראשונה של יצחק רבין והראשונה של מנחם בגין.

קציר הוא הנשיא הראשון שגדל והתחנך בארץ, שירת בצה"ל, אירח נשיא אמריקני מכהן (ריצ'רד ניקסון), ואירח ראש מדינה ערבית (אנואר סאדאת) בביקורו בירושלים.

מאז סיום תפקידו הממלכתי כנשיא המדינה, חילק קציר את זמנו בין מכון ויצמן למדע לבין אוניברסיטת תל-אביב, שבה הקים את המרכז לביוטכנולוגיה.

ב-1986 נפטרה אשתו נינה וב-1995 נפטרה בתו עירית. אפרים קציר נפטר ב-ז' בסיוון התשס"ט (30.5.2009), בביתו שבמכון ויצמן למדע ברחובות. בן 93 היה במוותו. קציר זכה לפרסם פרסומים חשובים ולקבל פרסים ויקרתיים ובהם גם פרס ישראל למדעים, יחד עם מיכאל סלע, על חקר הפולימרים של חומצות אמינו (1959); ופרס יפן היוקרתי בתחומי המדע והטכנולוגיה, על מחקרי האנזימים (1985).

בנאומו ביפן אמר: "תפקיד המדען אינו רק עיסוק במדע אלא הדרכת החברה איך להשתמש בהישגים האלה לטובת האדם. משום כך בחרתי לשרת כנשיא של מדינתו במשך חמש שנים... בתקווה לקדם את פיתוח המדע והטכנולוגיה ואת השימוש בהם לפיתוח הארץ שהייתה שוממה מאות שנים".

אמיר קוגן
גנן המדינה

EPHRAIM KATZIR - 1916-2009

Professor Ephraim Katzir (Katchalski), fourth President of Israel, was born on 16 May 1916 in Kiev, Ukraine.

The Katchalski family lived in the Polish city of Lodz from 1920 to 1925, before immigrating to Eretz Israel. Katzir began his education in Israel at the "Herzliya" Hebrew Gymnasium in Tel-Aviv, until the family moved to Jerusalem, where he continued his studies at the Hebrew Gymnasium in Jerusalem.

In 1932 Katzir joined the "Hagana" pre-State Jewish defense force.

Katzir began studying biology at the Hebrew University of Jerusalem on Mount Scopus in 1933, earning a Master of Science degree in 1938, after which he switched to chemistry. His doctoral thesis dealt with the measurement of protein properties. In 1941 he was awarded a Ph.D.

In May 1948 Katzir was appointed commander of the IDF Science Corps, in addition to serving as Head of the Department of Biophysics at the Weizmann Institute of Science from 1949 – 1973, as well as numerous other activities and positions. He served as the Israeli security forces' first Head Scientist from 1966-1968 and was also selected as a member of the US National Academy of Sciences in 1966, the first Israeli to receive this honor.

Within the framework of his positions as Science Corps Commander and Security Forces Head Scientist, Katzir contributed greatly to the security forces and to the civilian defense industry.

Katzir's daughter Nurit died in an accident in 1965 and in 1972 his older brother, Prof. Aharon Katzir, was murdered in a terrorist attack at Israel's Lod (Ben Gurion) Airport.

In 1973 Ephraim Katzir was sworn in as the President of Israel, a position he held until May 1978, including the Yom Kippur War period. During his term he was responsible for the establishment of three governments: the last government of Golda Meir and the first governments of both Yitzhak Rabin and Menahem Begin.

President Katzir was the first Israeli president to be raised and educated in Israel from a young age and to serve in the IDF, as well as the first to host an incumbent U.S. president, Richard Nixon, and accompany an Arab head of state, Egyptian president Anwar Sadat, during his visit to Jerusalem.

חומת אירוע להופעת הבול

After concluding his term as President of Israel, Katzir divided his time between the Weizmann Institute of Science and Tel-Aviv University, where he founded the Biotechnology Center.

Nina Katzir, the former president's wife, passed away in 1986 and their daughter Irit died in 1995. Ephraim Katzir passed away on 30 May 2009 in his home at the Weizmann Institute of Science in Rehovot at the age of 93.

Prof. Katzir published many important works and was awarded various prestigious awards, including the Israel Prize in Life Sciences, along with Prof. Michael Sela, for their research on the polymers of amino acids (1959) and the prestigious Japan Prize in the field of science and technology for his study of enzymes (1985). In his speech in Japan, Katzir said, "The role of a scientist is not only to deal in science but rather to instruct society as to how to utilize these achievements for the good of mankind. That is why I chose to serve as President of my country for five years... in the hope of furthering the development of science and technology and their use in developing a country that was desolate for hundreds of years".

Amir Kogan
Israel State Archives

השירות הבולאי - טל: 076-8873933

שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 68021

The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933

12 Sderot Yerushalayim, Tel-Aviv-Yafo 68021

www.israelpost.co.il * e-mail: philserv@postil.com

Issue: April 2011

Design: Daniel Goldberg

Stamp Size: 40 mm x 30 mm

Plate nos: 828 (no phosphor bar)

Sheet of 15 stamps

Tabs: 5

Printers: Cartor Security Printing, France

Method of printing: Offset